

Mapatge dels Espais de Creació i Producció de Catalunya

Informe de resultats

Febrer de 2017

ÍNDEX

1.	Presentació	3
2.	Introducció	4
3.	Metodologia i pla de treball	5
3.1.	Diagnosi de situació i fixació de criteris	5
3.2.	Disseny de les eines de recerca	8
3.3.	Treball de camp	8
3.3.1.	Recerca documental	8
3.3.2.	Qüestionari online	10
3.4.	Anàlisi de resultats i generació de productes	11
3.4.1.	Mapa i fitxes d'Espais de Creació i Producció de Catalunya	11
4.	Resultats	16
4.1.	Anàlisi de resultats qualitius	16
4.1.1.	El debat	16
4.1.2.	Definició dels Espais de Creació i Producció	20
4.1.3.	Criteris de selecció	22
4.1.4.	Les condicions per la selecció	23
4.2.	Anàlisi de resultats quantitius	24
4.2.1.	Dades identificatives i composició	24
4.2.2.	Percepcions sobre l'enfocament i les formes de treball	31
5.	Conclusions	35

1. Presentació

La passió per l'aventura, la promesa del botí i els interessos econòmics dels estats europeus van ser els motors de les expedicions que van donar origen a la colonització del món. Des de finals del segle XVII es van disparar les edicions de cartografies, els mapes, els portolans i també els repertoris de botànica i zoologia: aquells homes que volien donar nom a cada criatura, com havia fet Déu al Paradís. Nomenar, posseir, controlar.

Hi ha una altra cartografia i una altra taxonomia més pròxima a la vida de les persones: els recorreguts que fan els pastors amb el ramat, el camí a l'escola, el mapa del metro, la localització d'amics i familiars, els escenaris de la vida de les persones, en privat i en comú. A aquesta cartografia, atenta a qualsevol racó, coneixedora dels amagatalls on jeuen les perles del significat, àvida de recorreguts i derives, remet el nostre mapatge. No descriu tant allò que és com allò que som.

Uns quants centres de producció i creació es varen ajuntar ja fa gairebé deu anys per crear Xarxaprod amb la finalitat d'establir lligams, compartir recursos i coneixement, estratègies i projectes. Aquesta experiència va incorporar espais molt diversos: grans i petits, independents i institucionals, de totes les disciplines i repartits per tot el territori català. En aquell moment ja era evident que no hi eren tots el que són, que hi mancaven espais i que calien eines per visibilitzar tots els que treballen per a la creació i producció artística a Catalunya i, també, mancaven instruments per explicar millor aquests centres.

El treball que teniu a les mans dona resposta a aquestes inquietuds. Així és com han aparegut 86 espais –segurament n'hi ha uns quants més, com es podrà veure els pròxims mesos- plurals i multicolors. I per descobrir-los s'ha fet una feina inicial que era indispensable, s'han consensuat els trets característics d'aquests espais de creació i producció: recerca, continuïtat, voluntat de servei públic, prioritat de la creació i recursos per als artistes.

El CoNCA i Xarxaprod han treballant conjuntament en aquest treball tan estimulants que s'ha desenvolupat de la mà de Spora Sinergies i Artsmóved que hi han aportat el coneixement i l'experiència metodològica. Estem satisfets d'aquest treball compartit!

Aquest mapa és un punt de partida i una eina molt valuosa per visibilitzar la força i l'abast dels espais de creació del nostre país i per ajudar a crear lligams que ens permetin seguir treballant plegats.

Espais, entitats, agrupacions, artistes: benvinguts a aquest viatge que ara tot just comença.

2. Introducció

El projecte Mapatge dels Espais de Creació i Producció de Catalunya s'ha desenvolupat com a resposta a l'encàrrec que al desembre de 2015 es va fer des de **XarxaProd** i el **CoNCA**. Aquest encàrrec responia a un objectiu principal: **fer visibles** els Espais de Creació i Producció de Catalunya així com **identificar iniciatives noves** que encara no són prou visibles des del mateix sector, per tal de **dimensionar i enfortir** la seva presència al territori.

Per acomplir amb aquest objectiu s'ha creat **una pàgina web** (en desenvolupament) on aquelles iniciatives que han estat classificades com a Espais de Creació i Producció apareixen localitzades i identificades en un **mapa interactiu online**. Dins del mapa, cada Espai té **una fitxa desplegable** amb una imatge, una breu presentació, el web i els enllaços a les xarxes socials de cada Espai.

Així mateix i en la mateixa línia, s'ha realitzat aquest **informe de resultats** on es descriu detalladament les diferents fases del procés i quina metodologia s'ha aplicat en cadascuna d'aquestes fases (*punt 2*). A més, desenvolupa un anàlisi quantitatiu i qualitatiu respecte les dades obtingudes dels Espais de Creació i Producció de Catalunya detectats (*punt 3*).

El projecte es va plantejar des de l'inici com una eina que fes possible l'acompliment d'aquests altres objectius:

- Situar **XarxaProd com un agent catalitzador** que vol donar veu al sector.
- **Definir col·lectivament i des del mateix sector** els criteris que limiten la recerca i entrada d'Espais al mapa. En aquest sentit, es va celebrar una **Jornada de Treball** (*punt 2.1*) amb diferents membres de XarxaProd.
- Recollir dades dels Espais de Creació i Producció per tal que aquest projecte sigui el punt de partida per a una futura proposta d'avaluació quantitativa i qualitativa. El mapatge com a pas inicial d'un **projecte integral d'avaluació** dels espais.

Per tal d'obtenir la validació de totes les fases del projecte, així com per garantir la presència de XarxaProd com a representant del sector, des de l'inici s'han anat celebrant reunions periòdiques amb un **Comissió de Seguiment**. Amb aquesta comissió, formada per Anna Monge (XarxaProd), Fernando González i David Marín (Nau Ivanow), Clara Garí (Nau Còclea) i Ramon Castells (CoNCA), s'han anat ratificant totes les fases del projecte.

- **Autoria**

L'equip que ha liderat la coordinació i execució de la recerca així com la redacció d'aquest informe ha estat el format per Jon Casado i Aleix Causa d'**Spora Sinergies**, i Mireia Calafell d'**Artsmoved**.

Així mateix, el projecte també ha comptat amb les col·laboracions de Maria Farràs i Amaia Torrealday (recerca documental), Nadia Sanmartin (disseny i programació web), Sergio Ibáñez (programació web) i Christel Keller (anàlisi qualitatiu).

3. Metodologia i pla de treball

3.1. Diagnosi de situació i fixació de criteris

- **Definició i criteris**

El punt de partida per a poder realitzar un mapatge dels Espais de Creació i Producció de Catalunya era establir **uns criteris que permetessin definir què entenem** exactament per Espais de Creació i Producció.

Evidentment, establir criteris implica sempre **fixar límits** i, per tant, en aquest cas, acotar quelcom que s'enuncia com a espai per a la creació. D'alguna manera, aquest gest pot ser interpretat com a paradoxal en el sentit que estaria delimitant la creació. Tanmateix, sense límits no podríem elaborar un mapatge amb rigor.

Ara bé, l'elaboració d'aquests criteris és part d'un procés que molt probablement evolucionarà més enllà d'aquest informe. En aquest sentit, els criteris que presentem aquí són **un primer pas cap a la definició** del Espais de Creació i Producció de Catalunya, però de cap manera són definitius.

- **Jornada de Treball**

La tasca de descripció del que és un Espai de Creació i Producció i l'especificació dels criteris es va realitzar en el marc d'una Jornada de Treball amb els diferents membres de XarxaProd, el dia 2 de juny de 2016 a Hangar. Hi van participar **16 persones de fins a 10 entitats de XarxaProd¹** i un representant del **CoNCA**.

Els dos **objectius** principals de la Jornada eren:

- Oferir un marc de debat i de reflexió per establir una **definició col·lectiva dels Espais de Creació i Producció** artística.
- Definir i consensuar els **criteris** que defineixen els Espais de Creació i Producció artística.

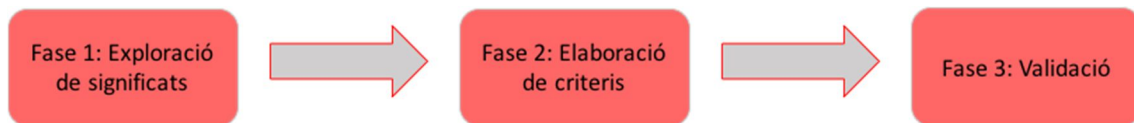
A partir de la definició i la creació dels criteris va ser possible treballar en un **qüestionari** que preguntava entorn del grau d'assoliment dels criteris als diferents Espais amb què es va contactar després d'un període de recerca documental. Aquest qüestionari ha estat l'eina amb què s'ha pogut concretar el mapatge dels Espais actius a Catalunya.

¹ En aquestes Jornades hi va participar Ramon Castells (CoNCA), Anna Monge (XarxaProd), Tere Badia i Marta Gracia (Hangar), Ramon Parramon (Idensitat/ ACVic), Sophie Blais (Can Serrat), Fernando González i David Marín (Naulvanow), Lluís Llobet (Centre d'Art i Natura), Francesc Vidal (extern), Clara Garí (Nau Còclea), Rosario Ateaga i Jérôme Lefaure (Homesession), Laura Ferrer (BaumannLab), Dolores Juárez (Experimentem amb l'Art), Anna Recasens (externa, Laboratori Social Metropolità de Servei), Penélope Cañizares (Espai Concètrica-Espai d'Art Moritz).

▪ Metodologia

Per tal d'elaborar aquests criteris es va optar per fer un treball basat en la **metodologia qualitativa**, que suposa un tractament intensiu de la informació que no permet universalitzar el coneixement produït. Aquest coneixement s'adreça, en canvi, a produir coneixements localitzats i situats en el context i àmbits definits per la diagnosi. És a dir, és un coneixement que se centra en el sentit i significat dels Espais de Creació i Producció, i en l'elaboració d'uns criteris que en fixin la seva definició.

Concretament, com s'ha dit, es va realitzar una **Jornada de Treball** dividida en tres fases.

Aquesta Jornada de treball es va realitzar seguint un principi bàsic per **garantir la participació** de tots els membres: les idees expressades són rebudes en un pla d'horitzontalitat on cap predomina ni té més influència que les altres.

Fase 1: Exploració de significats

L'objectiu de la primera fase era definir quin és **el sentit i significat** dels Espais de Creació i Producció mitjançant la creació d'una dinàmica de grup orientada a produir **debat**.

En aquest sentit, el debat en grup no tenia com a objectiu la cerca d'un consens entre els seus membres. Més aviat, en aquesta primera fase, el propòsit era recollir un ampli ventall de punts de vista, els seus arguments i la mútua contraposició entre ells per tal d'**accedir als diferents discursos** que envolten la definició dels Espais de Creació i Producció.

Per a poder assolir aquest objectiu es va fer un taller a partir d'una **adaptació dels grups focals**. En la definició de Krueger i Cassey (2000),² "un grup focal és una discussió ben planejada, dissenyada per obtenir percepcions sobre un tema d'interès, en un ambient permissiu i no amenaçant". Es tracta d'una reunió amb un moderador, que s'encarrega de fer preguntes i dirigir la discussió. S'estructura al voltant d'un tema o preguntes predeterminades, que determinen el "focus", però la discussió que es genera entre els participants és lliure, amb la finalitat d'aconseguir la màxima quantitat d'informació possible.

² Richard A. Krueger i Mary Anne Casey (2000). *Focus Groups. A Practical Guide for Applied Research*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications, 206 pàg.

Fase 2: Elaboració de Criteris

L'objectiu de la segona fase era **concretar la definició** dels Espais de Creació i Producció i definir els criteris que farien que una entitat, un projecte o un espai siguin considerats com a tals.

Per tal d'assolir aquest objectiu es va dirigir una dinàmica de grup inspirada en el **Phillips 66** i el **Brain Storming**.³ Els i les participants es van dividir en grups durant uns vint minuts aproximadament per llistar un seguit de propostes de criteris consensuades sobre els Espais de Creació i Producció. A continuació es va procedir a una plenària en què tots els grups creats van exposar a la resta els seus criteris, al temps que es van resoldre els dubtes que van generar a la resta de grups.

Els resultats de cada grup es van escriure en un **document que es projectava** a la sala de la dinàmica. D'aquesta manera, els participants veien escrites les diferents aportacions que havien realitzat tots els grups.

Fase 3: Validació

L'objectiu de l'última fase era formalitzar **una definició col·lectiva i validada per tots** els participants de la Jornada que pogués ser utilitzada per delimitar els Espais de Creació i Producció de Catalunya.

Per assolir aquest objectiu es va realitzar una dinàmica de treball en què es van anar agrupant, concretant o descartant els diferents criteris que s'havien definit en la Fase 2 a partir d'un **treball de consens**. En aquesta última fase es tractava de trobar el **mínim comú** que permetés que les diferents perspectives o opinions que apareixien davant d'un criteri arribessin a un acord. En aquesta darrera fase continuava havent-hi la projecció, per facilitar que cada canvi fos validat per tothom.

³ *Phillips 66* és una tècnica que consisteix en dividir les participants en grups de 6 persones per a què en 6 minuts consensuin una proposta comuna sobre una temàtica coneguda. *Brain Storming* (pluja d'idees) és una tècnica que consisteix en promocionar l'aportació col·lectiva d'idees per després tenir punts en comú des d'on començar a realitzar un treball per desenvolupar una proposta o projecte.

3.2. Disseny de les eines de recerca

Un cop finalitzat el treball participatiu col·lectiu de definició dels Espais de Creació i Producció i fixats els criteris d'elecció es van realitzar les següents accions prèvies a l'inici de les fases del treball de camp de recerca documental i administració de qüestionari:

- Creació d'una **Comissió de Seguiment**, integrada per l'equip tècnic de recerca, personal de Xarxaprod, tres persones responsables de 2 Espais de Creació i Producció membres de XarxaProd i una persona responsable del CoNCA.
- Revisió, estructuració i operativització dels criteris generats: les reunions internes amb Comissió de Seguiment van servir per traduir els criteris en un conjunt tancat de **dimensions i categories** que facilités i clarifiqués tant la posterior fase de recerca documental com la generació d'un qüestionari de validació d'espais.
- Disseny de la **fase documental**: es fixa la metodologia i l'estratègia amb què es porta a terme la recerca documental, es transmeten els contactes a l'equip de recerca documental, es generen els guions de contacte amb agents clau i el correu electrònic de comunicació del projecte.
- Disseny del formulari: es crea un **qüestionari online** que serà enviat als espais potencials detectats en la fase documental, i que servirà per determinar la relació final d'Espais de Creació i Producció validats.

3.3. Treball de camp

3.3.1. Recerca documental

L'objectiu del procés de documentació és localitzar aquells Espais de Creació i Producció potencials fins a arribar, en la mesura del possible, al **punt de saturació de la informació** on no es generen nous contactes més enllà dels ja produïts.

Per tal de facilitar un punt d'inici, la Comissió de Seguiment facilita a l'equip de documentació un conjunt de contactes d'agents clau, com ara responsables d'iniciatives artístiques, creadors/es tècnics i agents de cultura, etc.

Les accions portades a terme per l'**equip de documentació** han estat:

- Cerca d'estudis i directoris: cerca telemàtica i buidatge d'informes i recursos oficials.
 - Ajuntament de Barcelona. Observatori de dades culturals.
 - ArtMotile. Programas de Residencias para artistas residentes en España
 - CoNCA. Informe anual sobre l'estat de la Cultura i de les Arts 2015.
 - Diputació de Barcelona. Mapa d'Equipaments Culturals de Catalunya 2015.
 - Diputació de Barcelona. Agents Culturals Sotaradar 2015.
 - Generalitat de Catalunya. Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya 2010-2020
 - Localizart. Residencias y espacios para la producción artística
 - Xarxa Pública de Centres i Espais d'Arts Visuals de Catalunya
 - VV.AA. Proximitat, cultura i tercer sector a Barcelona. Anàlisi de casos. Barcelona: Icària Editorial, 2011.

- Contacte amb les diputacions provincials: contacte amb els departaments de cultura de les quatre diputacions provincials per a sol·licitar que complementessin la informació de l'equip de documentació o la facilitació d'informes addicionals.
 - Diputació de Barcelona. Centre d'Estudis i Recursos Culturals.
 - Diputació de Girona. Casa de cultura.
 - Diputació de Lleida. Institut d'Estudis Ilerdencs.
 - Diputació de Tarragona. Àrea de Cultura.

- Cerca d'estudis en associacions de professionals i xarxes internacionals.
 - Associació d'Actors i Directors Professionals de Catalunya
 - Associació per les Arts Contemporànies
 - Associació Catalana de Crítics d'Art
 - Associació d'Escriptors en llengua Catalana
 - Associació de Galeries de Barcelona
 - Associació de Gestors Culturals de Catalunya
 - Associació de Professionals de la Dansa de Catalunya
 - Associació de Professionals del Circ de Catalunya
 - Barcelona Activa
 - Centres de creació i artistes de poble nou
 - Fabriques de Creació de Barcelona
 - FabLabs. Spain
 - Gremi de Galeries de Catalunya
 - IETM
 - Institut Català de les Empreses Culturals
 - Laboratori Visual
 - LiquidMaps
 - Plataforma Assemblearia d'Artistes de Catalunya PAAC
 - Plataforma d'Artistes Visuals de Catalunya
 - Poblenou Crea! Plataformes d'entitats creatives del Poblenou
 - Red Transibérica. Espacios culturales independientes
 - Transversal. Xarxa d'Activitats Culturals de Catalunya
 - TransArtists. Your artist in residence guide
 - Worldwide Network of Artist Residencies

- Cerca telemàtica d'agents i propostes culturals independents de Catalunya.

- Contacte amb agents culturals destacats de cada província.
 - Barcelona: Cristina Riera, Marisol López, Anna Ramos, Núria Rodríguez
 - Girona: Imma Àvalos
 - Lleida: Marta Salla
 - Tarragona: Blai Mesa

- Aplicació transversal de la **tècnica de la bola de neu**: aquesta és una tècnica de mostreig no probabilístic utilitzada per identificar subjectes (en aquest cas, espais) en recerques on l'univers és reduït o poc visible. Bàsicament, es procura que els contactes ja aconseguits aportin nous contactes amb característiques similars, i així successivament, fins a poder abastar tot l'univers objecte d'estudi.

En termes comunicatius, el procés de documentació es realitza, bàsicament, a través de cerques i comunicació telemàtica, enviament de correus electrònics tant massius com personalitzats i trucades telefòniques, generant una **Base de Dades extensiva** que inclou contactes i dades d'identificació bàsiques per poder engegar la següent fase del treball de camp.

3.3.2. Qüestionari online⁴

L'objectiu d'aquesta fase és **administrar un qüestionari online a les iniciatives i projectes detectats en el procés documental**. El qüestionari inclou un conjunt de preguntes vinculades als criteris definitoris dels Espais de Creació i Producció, per tant, la direcció de les respostes determina si els espais són definitivament considerats Espais de Creació i Producció i passen a formar part del mapatge. Així mateix, inclou un bloc on es demanen les dades d'identificació que apareixeran a la fitxa d'espai del mapa interactiu.

Sobre el qüestionari:

- **Disseny:** el qüestionari va estar dissenyat en coordinació amb la Comissió de Seguiment i penjat a un aplicatiu online al que s'accedeix a través d'un enllaç.
- **Blocs:** el qüestionari es va estructurar a través dels següents apartats, per tal de donar resposta als objectius de la recerca:
 - **Dades de distribució i composició:** localització dels espais, àmbits d'actuació prioritaris, i altres dades sobre l'estructura de l'espai (pressupost, nombre de persones treballadores, origen dels fons, any de fundació, forma jurídica i titularitat).
 - **Recursos oferts:** residències, tipus de formació oferta, recursos materials i econòmics oferts.
 - **Percepcions sobre l'enfocament i les formes de treball:** s'han inclòs escales de valoració per determinar el grau en que els espais promocionen els següents àmbits: obertura i diversitat dels projectes als que donen cabuda, innovació i aposta pel risc, acompanyament d'artistes i creadors/es i vinculació amb el territori.
 - **Dades identificatives:** les dades d'aquesta secció són les que es mostren a la fitxa d'espai del mapa interactiu: Nom, adreça, geolocalització, disciplines artístiques, contacte a internet i xarxes socials, presentació de l'espai i imatge.

Així mateix, per tal d'estimular un nivell de resposta significatiu, l'execució del qüestionari ha inclòs un seguiment periòdic i detallat, amb l'enviament de models de correus electrònics tant massius com personalitzats, diversos recordatoris i un seguiment telefònic intensiu en la fase final del treball de camp.

Pel que fa a la Base de Dades facilitada per l'equip de documentació, aquesta ha experimentat una reducció en el nombre d'espais durant tot aquest procés, com es mostra a continuació:

⁴ El qüestionari complet s'adjunta en document annex a aquest informe (ANNEX3).

- Base de Dades aportada per l'equip de documentació: **206** Espais de Creació i Producció potencials detectats.
- Abans de l'administració del qüestionari, la Comissió de Seguiment fa un primer contrast de les característiques d'aquets espais: la Base de Dades es redueix a **175** espais.
- S'administra el qüestionari i un total de 40 espais no responen: la Base de Dades es redueix a un total de **135** iniciatives amb respostes vàlides.
- S'apliquen els filtres⁵ de resposta vinculats als requisits o criteris mínims: un total de **86** espais compleixen els criteris per ser considerats Espais de Creació i Producció Artística de Catalunya.

3.4. Anàlisi de resultats i generació de productes

A més d'aquest **informe de resultats**, el projecte inclou també un **inventari d'espais**⁶ (en document excel) i una pàgina **web** amb el mapa i les fitxes dels Espais de Creació i Producció de Catalunya.

3.4.1. Mapa i fitxes d'Espais de Creació i Producció de Catalunya

Per a la creació del web amb el mapa online s'han desenvolupat un seguit de tasques que corresponen a tres fases diferents: 1) La plantilla de Wordpress 2) Disseny del web 3) Programació

Fase 1: La plantilla de Wordpress

La decisió final d'usar una plantilla de Wordpress ha estat precedida per una recerca d'aplicacions web lliures i de pagament que permeten crear mapes digitals. En aquest sentit, s'han fet proves amb les aplicacions MapBox, ZeeMpas, Mapme, Mango, Instamaps.cat i LeaFlets, així com amb diferents *plugins* de Googlemaps. Tanmateix, cap d'aquestes aplicacions permet tenir el mapa i fitxes complertes que puguin dissenyar-se en funció de les nostres necessitats.

Finalment, s'ha procedit a una recerca de plantilles de Wordpress fins trobar una que compleix els requisits del projecte: Directory WordPress Theme.

⁵ - Es defineix com a espai dedicat a donar suport a la creació i la producció artística.

- Té voluntat de permanència.

- Dóna cabuda i suport, majoritàriament, a projectes d'altres artistes.

- La creació i la recerca és un àmbit d'actuació prioritari.

- Promou la circulació i el trànsit de creadors/es (ha d'haver indicat 3 o més en l'escala 1-5).

- Promou l'ús de metodologies per garantir la diversitat (ha d'haver indicat 3 o més en l'escala 1-5).

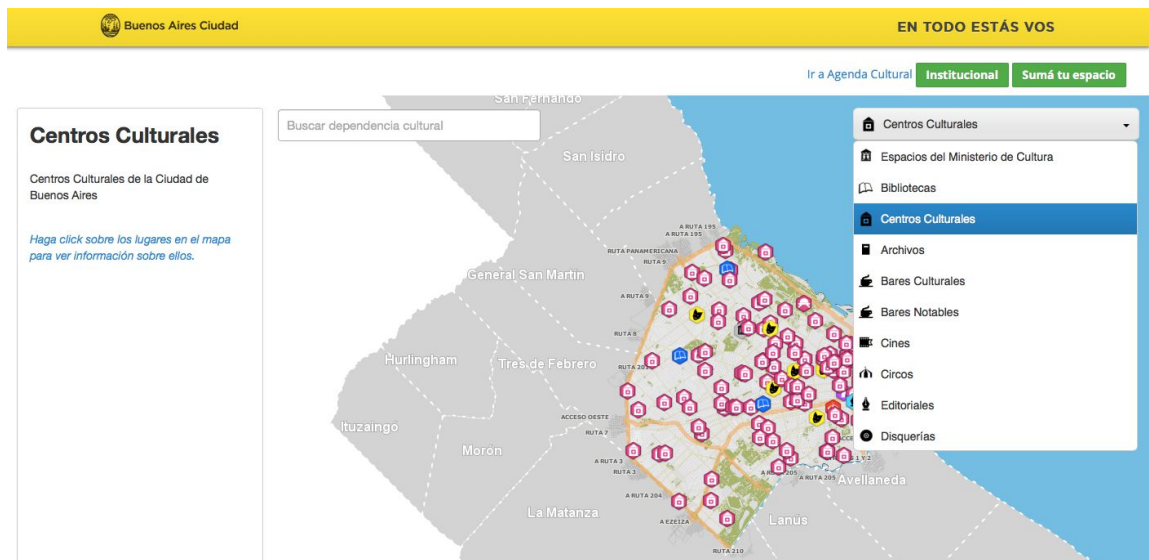
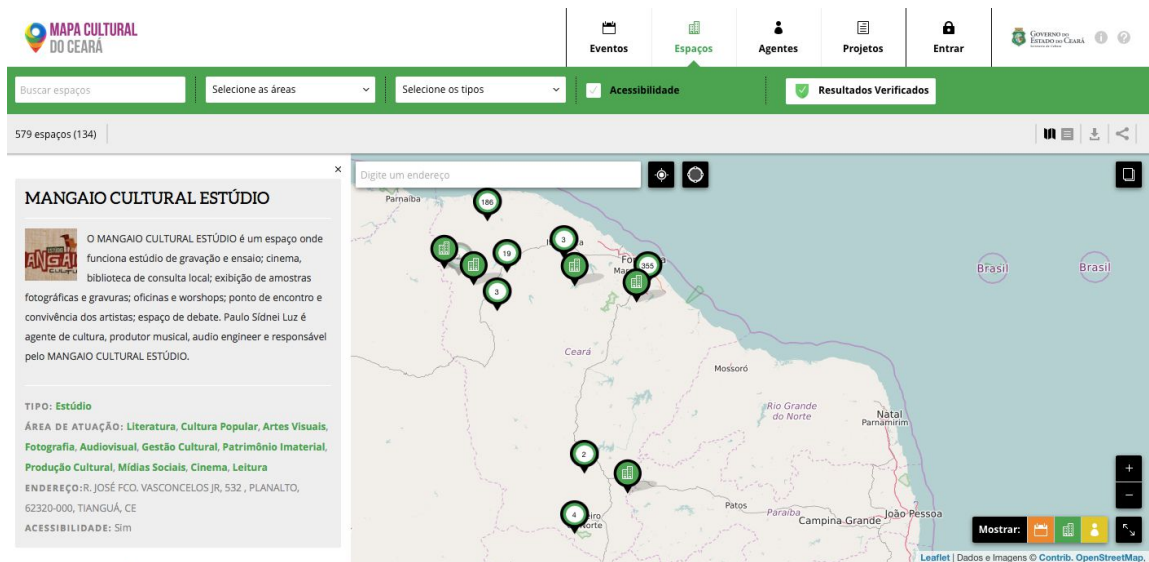
⁶ L'inventari dels 86 espais validats, amb totes les dades identificatives associades a cada espai, es trobarà en document adjunt a aquest informe (ANNEX1). Així mateix, també s'adjunta una BBDD extensiva amb tots els espais i iniciatives que s'han anat cribrant durant el procés de recerca (ANNEX2).

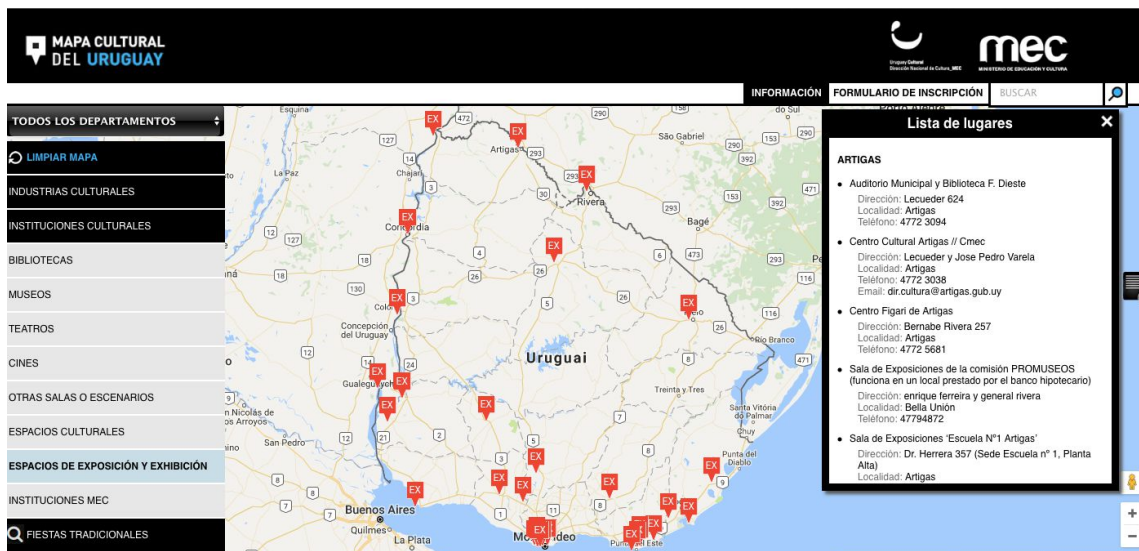
Fase 2: Disseny web

Referències

Recerca de referències de mapes culturals existents al web per tal de concretar el tipus d'informació que apareix normalment en aquesta mena de mapes i fitxes. Es va crear en el seu moment un dossier d'anàlisi comparatiu amb les dades d'aquestes referències.

Alguns exemples:

El contingut

Desenvolupament del contingut del web i de les fitxes. Redacció de textos.

Contingut del web: El mapatge (text explicatiu) / Registra el teu Espai (amb disseny de formulari) / Mapa i buscador a la *home* / Link al Facebook de XarxaProd

Contingut de les fitxes: Possibilitat de compartir la fitxa a través de Facebook, Twitter i G+ / Fotografia i descripció de l'Espai / Disciplina / Adreça / Web/ Correu / Facebook / Twitter /

En una reunió amb el comitè de seguiment, es va aprovar el contingut i el disseny orientatiu del web que mostrava com apareixeria la informació al web.

Fase 3: Programació

Prèviament a l'exportació de les dades de l'inventari, s'ha fet una revisió ortogràfica i d'estil de tot el contingut.

El web⁷: Podeu veure el web definitiu a l'adreça: <https://espaisdecreacio.cat>

⁷ Per tal que, un cop fet el traspàs, es pugui fer un manteniment senzill del web, en document adjunt a aquest informe s'adjunta el "Manual de manteniment del web" (ANNEX 4).

La pàgina d'inici:

ESPAIS DE CREACIÓ I PRODUCCIÓ DE CATALUNYA

INICI EL MAPATGE REGISTRA EL TEU ESPAI

Map data ©2017 Google, Inst. Geogr. Nacional Terms of Use

Paraula clau Disciplina Demarcació CERCA

UN PROJECTE DE:

XARXA PROD . CAT | Xarxa d'espais de producció i creació de Catalunya

Co NCA | Consell Nacional de la Cultura i de les Arts

REALITZAT PER:

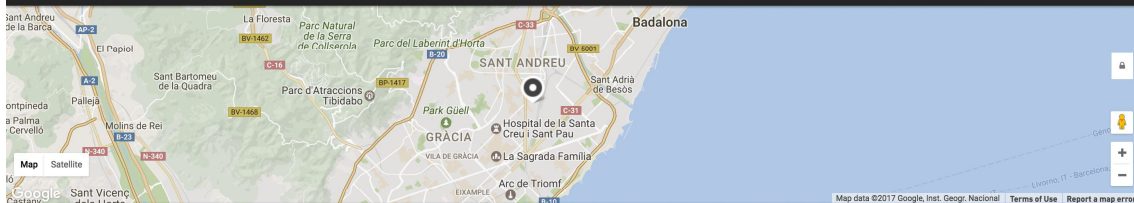
ARTS MOVED **Spora** | Consultoria Social

© ESPAIS DE CREACIÓ I PRODUCCIÓ DE CATALUNYA | info@espaisdecreacio.cat Inici El Mapatge Registra el teu Espai

Fitxa d'espai:

ESPais DE CREACIÓ I PRODUCCIÓ DE CATALUNYA

[INICI](#) | [EL MAPATGE](#) | [REGISTRA EL TEU ESPAI](#)

Disciplina ▼

Demarcació ▼

🔍 CERCA

Comparteix la pàgina

• Arts Escèniques

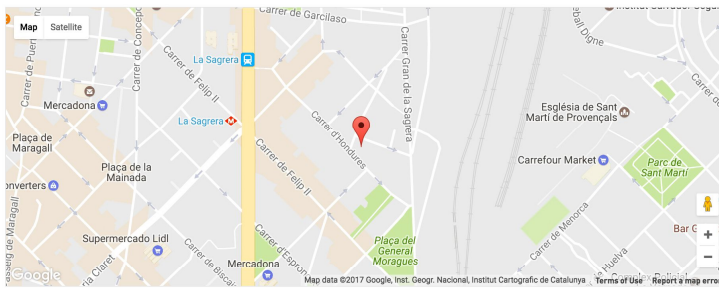

La Nau Ivanow és un espai de residències d'arts escèniques que facilita als creadors els recursos necessaris perquè puguin crear i desenvolupar-se en llibertat, sense que hagin d'encaixar en una línia artística concreta, alhora que fomenta l'intercanvi d'idees i la generació de complicitats a partir de conviure i de compartir espais de treball amb altres creadors.

El conjunt de projectes de la Nau Ivanow ve marcat per tres grans eixos de treball: creació, acompanyament i territori. Fa una aposta clara per la mobilitat dels projectes i la internacionalització. Forma part de la Xarxa de Fàbriques de Creació de Barcelona.

CONTACTE

Adreça: Carrer Hondures 30, 08027 Barcelona
GPS: 41.420093, 2.189973
Telèfon: (34) 93 340 74 68
Email: info@nauivanow.com
Web: <http://www.nauivanow.com>

Me gusta 0

Tuit 0

G+ 0

XARXA PRODUCCIÓ CATALUNYA Xarxa d'espais de creació i producció de Catalunya. Xarxaprod. 2 days ago

Xarxa d'espais de creació i producció de Catalunya. Xarxaprod. ha compartido la publicació de Jiwar Creation & ... [Veure més](#)
[Veure a Facebook](#) [Compartir](#)

XARXA PRODUCCIÓ CATALUNYA Xarxa d'espais de creació i producció de Catalunya. Xarxaprod. 2 days ago

Xarxa d'espais de creació i producció de Catalunya. Xarxaprod. ha compartido el evento de **La Porca**.
[Veure a Facebook](#) [Compartir](#)

XARXA PRODUCCIÓ CATALUNYA Xarxa d'espais de creació i producció de Catalunya. Xarxaprod. 3 days ago

Xarxa d'espais de creació i producció de Catalunya. Xarxaprod. ha actualizado su foto de portada.
[Veure a Facebook](#) [Compartir](#)

UN PROJECTE DE:

XARXA PRODUCCIÓ CATALUNYA
 Xarxa d'espais de producció i creació de Catalunya

Co NCA
 Consell Nacional de la Cultura i de les Arts

REALITZAT PER:

4. Resultats

4.1. Anàlisi de resultats qualitatius

En aquest capítol s'exposa, d'entrada, el recorregut conceptual a través del qual s'ha arribat a la definició dels Espais de Creació i Producció i a l'elaboració dels criteris que aquests espais han d'acomplir. Aquest recorregut es va iniciar en un debat en què es va fer palès que hi havia tot un seguit de conceptes porosos que calia analitzar conjuntament. Finalment, recollim la definició i els criteris validats conjuntament pels representants de XarxaProd a la Jornada de Treball.

4.1.1. El debat

- **Conceptes porosos**

Què són els Espais de Creació i Producció? Per decidir col·lectivament quines experiències s'inclouen al mapatge és necessari qüestionar i posar en comú els conceptes que constitueixen el mateix enunciat de la pregunta: “*Espais de Creació i Producció*”. En aquest enunciat els conceptes no són inequívocs, ans al contrari, són porosos i oberts a diferents interpretacions. Així, en el procés de definició dels criteris, el primer que s'ha fet és palesar les interpretacions i fins i tot les contradiccions que aquests suggereixen per tal de, finalment, establir un marc conceptual comú.

Tot seguit recollim els diferents punts de vista expressats en relació a aquests conceptes porosos.

- **Els Espais**

El concepte “espai” és el primer que es va portar a debat, per tal de fer emergir les diferents accepcions d'aquest mot i aquelles que resulten més adients per definir els Espais de Creació i Producció. La majoria de participants coincidiren en què els Espais de Creació i Producció no poden ser definits a partir d'un lloc físic, tot i que això pugui dificultar situar-los en un mapa.

D'una banda, hi ha projectes que no requereixen un espai físic permanent per l'activitat que s'hi duu a terme. D'altra banda, l'espai físic mai és suficient per considerar un Espai de Creació i Producció com a tal, sinó que calen altres elements definitoris del context: les persones que habiten l'espai, les relacions entre elles i els recursos tècnics i materials de suport a la creació.

Projectes que necessiten un espai i projectes que no

Hi ha casos en què l'espai físic és una condició *sine qua non* per a la creació i producció, com són els tallers d'arts plàstiques o les sales d'assaig de teatre. A més a més, tenir un espai físic té avantatges quant a la visibilitat dels projectes o per poder acollir residències. També per establir contacte entre projectes i crear xarxa.

Tanmateix no totes les disciplines artístiques necessiten un suport físic permanent per desenvolupar la seva activitat i d'altres necessiten precisament el contrari, funcionar de forma itinerant. Això compta amb uns avantatges diferents, dóna dinamisme i obliga als projectes a

estar més oberts ja que “quan vas bellugant-te per diferents llocs vas trobant-te gent nova, que pot ser que s’uneixin o no, però apareixen”.

D’aquesta manera, segons l’opinió expressada per algun dels membres convocats a la Jornada de Treball, limitar el mapatge a aquells projectes que disposen d’un espai físic suposaria deixar fora tota una sèrie d’iniciatives de determinats àmbits artístics que aconsegueixen amb les mateixes funcions de creació i producció artística.

“Hi ha un problema pel mapatge. Una tertúlia de poetes que acaben recitant a quaranta llocs, els tindriem a dins? Una que es cansa d’estar asseguda esperant que la gent vingui a veure la seva exposició, que se’n va a fer el gran tour i es fa tres cents kilòmetres a peu amb cent artistes, és un espai? Per mi sí, però per fer un mapatge, no sé...”

La insuficiència de l’espai físic: contextos, persones i relacions

Més enllà de la diversitat de necessitats dels projectes quant a la utilització d’un espai físic, “les quatre parets” mai són una condició suficient perquè el projecte pugui ser considerat com a Espai de Creació i Producció. Més que per l’espai físic, doncs, els projectes es veuen definits per les persones que els habiten, les relacions que estableixen entre elles, i la capacitat dels espais per fer “que passin coses”. En aquest sentit, tant si es compta amb un espai físic com si no, el que resulta indispensable és que el context provoqui **la confluència d’artistes**, i faciliti la creació i la producció.

“Potser es pot canviar el terme espai pel terme context, que té el contingut espacial, però no només. Context és un espai immaterial que defineix unes condicions perquè puguin succeir una sèrie de coses. És una condició de possibilitats, facilitar que les coses succeeixin.”

Hi ha un consens general a l’hora de senyalar que els espais han de ser habitats per un conjunt d’artistes i generar relacions entre ells i elles. “Una persona individual no és un espai de producció ni de creació”. Per tant, els espais han de ser accessibles, acollir a les persones, facilitar **la convivència i les relacions sinèrgiques**.

L’exemple més clar d’aquesta qualitat relacional que han de tenir els Espais de Creació i Producció són les **residències d’artistes**. Una residència no consisteix en llogar un taller, sinó que requereix una convivència activa, en què el procés de treball individual de cada persona es comparteix i va creant unes dinàmiques d’alimentació col·lectiva, unes sinèrgies. Els Espais de Creació i Producció són necessàriament col·lectius i relacionals, abocats a compartir reflexió, diàleg i enriquiment mutu entre artistes.

És necessari que els espais es constitueixin com a **contextos de possibilitat**, és a dir, que reunixin les condicions necessàries per facilitar la creació i la producció. Això implica, d’una banda, facilitar la trobada entre artistes, però també posar al seu abast unes condicions tècniques i materials que acompanyin i possibilitin la creació, i que variaran en funció de l’àmbit

artístic que es tracti. En aquest sentit, l'espai ha de ser proactiu per propiciar i atraure propostes artístiques.

Les fronteres de l'espai

Un altre element que limita la capacitat de l'espai per explicar el projecte, és el fet que l'activitat dels Espais de Creació i Producció sovint **excedeix l'espai físic** que ocupen. Els espais i projectes estableixen relacions amb l'entorn en diferents sentits. D'una banda, hi ha un retorn dels i les artistes cap a la població, obrint els espais i exposant les creacions. Al mateix temps, els entorns territorials i geogràfics penetren en els Espais de Creació i Producció i deixen petjada en els i les artistes i les seves creacions. Per tant les fronteres entre els espais de producció i creació i els entorns són transitades en un sentit i en un altre.

▪ **La creació i la producció**

Els conceptes de "creació" i "producció" també tenen connotacions diferents, especialment en funció de l'àmbit artístic al que ens referim. En alguns àmbits la creació i la producció són processos clarament diferenciats –com és el cas de la producció d'una obra de teatre–, mentre que en altres àmbits aquests dos processos poden veure's tant imbricats que resulten indistingibles –com succeeix en algunes arts plàstiques.

La creació és el procés central que travessa tots els projectes artístics. En canvi, no és necessari que tots els projectes tinguin una producció regular, o fins i tot poden no tenir-la mai. Per aquests casos, la producció és quelcom prescindible i l'objectiu principal és el procés de creació. D'altra banda, hi ha projectes de creació que s'han vist abocats a desenvolupar la producció, i aquesta fins i tot ha arribat a desplaçar la centralitat de la creació. Per tant, sota el títol "Espais de Creació i Producció" podem trobar una gran diversitat de casos.

La creació com a objectiu principal

Els espais de creació són **laboratoris** que han de dotar d'eines i recursos als i les artistes per poder créixer i experimentar, donant lloc a una producció final o no. Independentment de l'àmbit, facilitar la creació és l'objectiu que assumeixen tots els espais. Es valora molt el fet que els projectes siguin espais d'experimentació en què l'aprenentatge i el creixement no es vegi condicionat per la necessitat de tenir un producte final. Les accions de recerca i de formació també formen part del procés de creació. A més a més es caracteritzen per ser molt propícies per compartir, faciliten l'intercanvi i les sinèrgies entre artistes.

El pas cap a la producció

Tot i que la creació és el focus principal de l'acció artística, en alguns casos els i les artistes han de desenvolupar la producció per **necessitat**, per tal de donar viabilitat econòmica als seus projectes.

"Lo que et veus obligat, a vegades és a suplir aquestes mancances, fent una feina que no és la teva. És el que li ha passat a molts artistes, que han acabat fent producció, tallers..."

(...) Aquestes mancances que es detecten, de difusió, producció, fan que tu assumeixis un altre paper, que acaba sent el paper de gestor, de difusor, de producció”.

Tot i que aquestes funcions s’assumeixin sovint per necessitat, obrir aquest camp d’actuació suposa explorar una sèrie de facetes –**gestió, producció, comissariat**– que resulten interessants per a moltes persones. En algunes ocasions, la tasca de producció fins i tot pot guanyar interès per sobre del procés de creació. Les opinions que sostenen aquest argument vinculen el seu interès creixent en la producció en el fet que aquesta respon més a les necessitats quotidianes que a una motivació subjectiva.

“Quan poses en una balança el teu treball personal i el treball de més abast públic, social, de col·laboració, veus que pesa més aquest. Sobretot perquè aquest està fet a partir d’una necessitat, quan l’altre estava fet d’una manera més subjectiva i aquest es basa molt en el dia a dia, en les mancances que hi ha, en intentar suplir”.

▪ **Característiques transversals dels Espais de Creació i Producció**

Què caracteritza els Espais de Creació i Producció artística? Dins la diversitat de projectes que poden encabir-se en aquesta categoria, hi ha tres elements que comparteixen tots els projectes: tenen per objectiu donar suport a la creació, ofereixen serveis i recursos per brindar aquest suport i són espais que es relacionen amb l’entorn.

Tenen per objectiu donar suport a la creació

La raó de ser dels Espais de Creació i Producció és donar suport a processos creatius que es dediquin a la cultura contemporània, a nivell transdisciplinar. Són espais on crear, desenvolupar i experimentar, no estan centrats necessàriament en obtenir productes finals i l’exhibició és opcional.

L’autoidentificació per part dels projectes com a Espais de Creació i Producció és molt important, encara que no sigui estrictament apel·lant a aquests termes. En aquest sentit, plasmar la missió del projecte en diferents textos i suports (pàgina web, manifestos, estatuts) dóna consistència a l’autodefinició. A més de donar força a la pròpia identitat, plasmar els objectius i línies de treball del projecte resulta útil per donar-li continuïtat, coherència i perdurabilitat, sense que aquest es desdibuixi.

Tanmateix, tot i els avantatges manifestos de recollir l’objectiu del projecte en documents escrits també es relata una certa desconfiança cap als estatuts com a document definitori del projecte. Es considera que aquests sovint són utilitzats amb l’objectiu d’identificar-se davant l’administració pública i per tant poden incloure informacions per conveniència que no sempre es corresponen amb l’activitat real del projecte.

Tenen vocació de servei públic, oferint serveis i recursos de suport a la creació

Tots ells tenen una vocació de servei públic que excedeix el propi interès de producció autònoma. Amb aquesta intenció ofereixen una gran diversitat de serveis de suport en forma

d'eines o recursos per a la creació i producció, i acullen programes, propostes i projectes d'artistes que treballen la creació contemporània amb qualsevol de les disciplines (art sonor, art visual, arts escèniques, teatre, dansa, música, escriptura literatura, assaig...).

Els **serveis i recursos** que ofereixen són molt diversos. D'una banda hi ha els serveis tècnics que faciliten el desenvolupament professional i personal del o la artista: l'assessorament; l'acompanyament; la mediació i connexió amb l'entorn, amb altres projectes i amb altres centres; el coaching i la formació. D'altra banda hi ha els recursos que donen suport material i econòmic al procés de creació i producció: infraestructures, materials per a la creació o per a la producció i difusió (impressió, fotocòpies, edició bibliogràfica), beques, ajudes en espècies (com l'allotjament) o intercanvis (per exemple, una estada a canvi d'un taller), equips materials pel procés productiu de l'artista.

El fet de ser espais d'**acollida** de projectes requereix que els espais siguin permeables, receptius i flexibles. Els Espais de Creació i Producció s'adapten i es configuren d'acord als projectes que acullen. En aquest sentit, la seva activitat i els serveis que ofereixen responen a les necessitats i demandes de projectes concrets, i es defineixen a partir de les sinèrgies que es creen entre els projectes que conviuen en l'espai.

Les **residències** són de nou l'exemple per antonomàsia de l'acollida i el suport que els Espais de Creació i Producció brinden als projectes artístics. Les residències ofereixen diferents tipus de suport. En tots els casos ofereixen un lloc de treball i, el més important, suposen la convivència entre projectes artístics, amb l'intercanvi, l'enriquiment mutu i la creació de xarxes que això comporta. En molts casos, aquesta convivència inclou la pernoctació.

“L'artista resident no és aquell que lloga un taller, és aquell que conviu amb altres artistes que també resideixen en un espai i que el procés de treball es comparteix i genera dinàmiques d'autoalimentació que fan que cada procés de treball individual es compateixi”.

Es relacionen amb l'entorn

Tal com s'ha posat de manifest, la relació dels espais amb l'entorn es dona en les dues direccions: el context geogràfic penetra al centre i aquest traspasa les seves parets per relacionar-se amb l'entorn. Els contextos naturals, urbans i humans en què s'ubiquen els espais formen part de la seva idiosincràsia i deixen la seva petjada en els projectes. D'altra banda, els espais de creació tenen una voluntat explícita de relacionar-se amb aquest entorn i obrir-se de diferents maneres: exhibint obres, oferint formacions, seminaris, generant projectes concrets, atenent a necessitats de l'entorn en l'àmbit artístic, entre altres.

4.1.2. Definició dels Espais de Creació i Producció

Un cop realitzat aquest debat per trobar definicions conceptuals comunes, s'inicià un procés de treball per concretar una definició col·lectiva dels espais de producció i creació artística.

Què són:

Els Espais de Creació i Producció són estructures organitzades amb **voluntat de servei públic** i tenen l'objectiu de **donar suport** a la creació i producció de projectes de creació **transdisciplinaris** i contemporanis duts a terme per part d'**artistes professionals, creadors/es o gestors/es**.

Àmbit territorial:

L'àmbit territorial d'acció dels Espais de Creació i Producció és **Catalunya**. La seu dels Espais ha de ser a Catalunya.

Permanència:

Els Espais de Creació i Producció han estat creats amb **voluntat de permanència, no per un únic projecte**. No tenen, per tant, una caducitat programada.

Suport a la creació i producció:

El suport a la creació i producció es concep en termes de **foment de la recerca, la investigació, l'experimentació, l'assaig error i el work-in-progress**. És indispensable que aquest suport es dediqui a projectes de tercers, és a dir, **concebuts per artistes i creadors/es que no siguin fundadors/es o promotors/es de l'Espai**. És a dir, han d'existir projectes on els responsables de l'Espai tinguin un rol d'acompanyament o suport on no hi participin a nivell artístic.

Procés:

Els projectes que acullen els Espais tenen un **objectiu clar** i estan definits per la qualitat i el rigor, però **no cal que es tradueixin en un producte final**. La clau i la raó de ser dels Espais rau en el procés de creació i producció i l'**aposta pel risc i l'experimentació**, no pas en la creació i el producte resultant. **La fase d'exhibició és prescindible**. En aquest sentit, es conceben com a laboratoris per a créixer a través de l'assaig-error.

Recursos i serveis:

Els Espais **ofereixen recursos i serveis** per al desenvolupament dels projectes que acullen, és a dir, creen les **condicions de possibilitat** perquè un projecte pugui ser portat a terme.

Relacions:

Els Espais han de **fomentar la relació** –convivència– tan **interna** entre residents i altres artistes com **externa** amb altres iniciatives i espais, per tal de generar sinergies que permetin augmentar les oportunitats dels artistes, a la vegada que enforteixen el sector.

4.1.3. Criteris de selecció

Els Espais de Creació i Producció:

1. **S'autodefineixen com a espais dedicats a donar suport a la creació i la producció** en el seus textos identitaris, web o manifestos: filosofia del projecte, objectius fundacionals i estatutaris, full de ruta, etc.
2. Han estat creats amb **voluntat de permanència** i sense una caducitat programada, no per un únic projecte.
3. **Vetllen pels processos creatius i de recerca** sense estar centrats de forma específica en el producte final. **Prioritzen la creació, la recerca i la producció** per damunt de l'exhibició, la difusió i la comercialització. Fomenten la innovació com a aposta pel risc.
4. Són espais que promouen i fomenten:
 - a) **L'obertura:**

Amb l'entrada i la sortida d'artistes: les connexions, la visibilitat cap enfora, l'impacte amb el territori, els moviments, i la permeabilitat.
 - b) **Metodologies per garantir la diversitat:**

Amb convocatòries obertes amb comissions artístiques formades per diferents professionals que es renova periòdicament, processos de selecció oberts, etc.
5. Articulen les necessitats dels artistes i creadors oferint-los **acompanyament:**
 - a) **En xarxa.**

Amb el foment de connexions i relacions amb programes d'intercanvi amb altres espais, internacionalització, traspàs d'informació, presentacions del projecte, reunions d'acollida, visibilitat, etc.
 - b) **Tècnic i professional.**

Amb reunions periòdiques amb els artistes, seguiment del procés creatiu, adaptabilitat i permeabilitat entenent els temps i el procés necessari per a la gestació d'un projecte, etc.
 - c) **Conceptual.**

Amb assessorament personalitzat, transferència de coneixement, mediació, foment d'espais per a la relació, el diàleg i el debat, etc.
6. Ofereixen **recursos materials:** infraestructures, equipaments, recursos tècnics i professionals.
7. Ofereixen **recursos econòmics:** ajuts, beques, intercanvis en espècies, recursos interns, reciprocitat, etc.
8. Acullen a artistes, creadors i projectes en **residència** (amb o sense pernoctació).

9. Desenvolupen activitats formatives:

a) Per a artistes professionals.

Amb l'objectiu de crear espais per compartir coneixement i fomentar el seu desenvolupament personal i professional.

b) Per a la comunitat no professional

Amb l'objectiu d'acostar les pràctiques artístiques, sensibilitzar i crear públic.

10. Fomenten la convivència amb l'entorn i la **vinculació i el retorn amb el territori**, i hi acosten les pràctiques artístiques. Cerquen el retorn i l'impacte social, així com les connexions amb altres interlocutors del territori per enfortir-ne el teixit cultural i artístic.

4.1.4. Les condicions per la selecció

Els espais i projectes cercats han de complir les següents **3 condicions** per tal que siguin considerats Espais de Creació i Producció Artística de Catalunya en el marc d'aquest Mapatge:

- 1)** Tenir com a àmbit d'actuació principal Catalunya (amb seu a Catalunya).
- 2)** Complir obligatòriament els criteris 1, 2, 3 i 4 de l'anterior llistat.
- 3)** Complir al menys un dels següents criteris de l'anterior llistat: 5, 6, 7, 8, 9, 10.

4.2. Anàlisi de resultats quantitius

En aquest apartat s'analitzaran els resultats de les respostes al qüestionari online aportades pels **86 espais** que han superat els criteris d'elecció per a ser considerats Espais de Creació i Producció Artística.

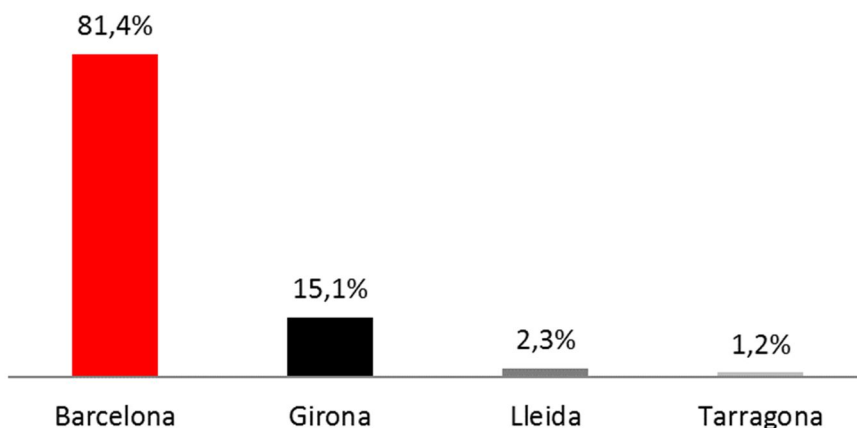
Trobem aquí una anàlisi quantitativa bàsicament dirigida a assolir l'objectiu principal de la recerca que era el de localitzar, identificar i determinar el tipus de tasca que realitzen els Espais de Creació i Producció Artística a casa nostra, així com determinar si complien els criteris d'elecció per poder ser considerats com a tal.

A més d'aquesta validació d'espais també es van incloure un reduït grup de preguntes per tal d'obtenir una primera fotografia sobre l'estructura d'aquests espais. Aquesta primera fotografia, tot i ser bàsica ja que no es deriva de l'objectiu de la recerca, ha de servir com a punt de partida per determinar futures línies d'acció i d'avaluació sobre un univers objecte d'estudi que ara ja coneixem i està localitzat.

4.2.1. Dades identificatives i composició

- Localització

Distribució dels espais, segons província

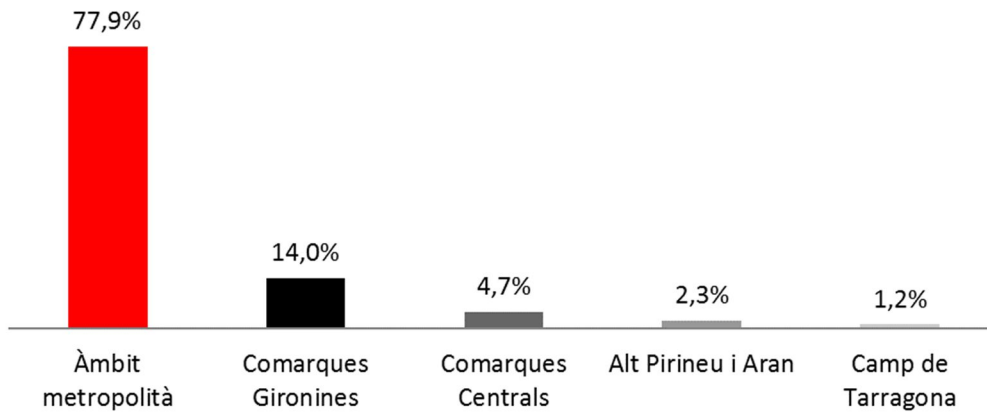

- L'amplia majoria dels espais detectats es troben a la província de Barcelona (81,4%).
- Tenint en compte que el 73,7%⁸ de la població catalana viu a la província de Barcelona, sembla lògic que la majoria d'espais es trobin en aquesta província. En tot cas, tant Barcelona com Girona (15,1% dels espais, 10% de la població) tindrien una bona representació d'espais en relació a la seva població, mentre que Lleida (2,3% dels espais, 5,8% de la població) i sobre tot Tarragona (1,2% dels espais, 10,5% de la població) estarien infra-representades.
- La meitat dels Espais de Creació i Producció detectats (48,8%) es troben a la ciutat de Barcelona.

⁸ Idescat. 2016.

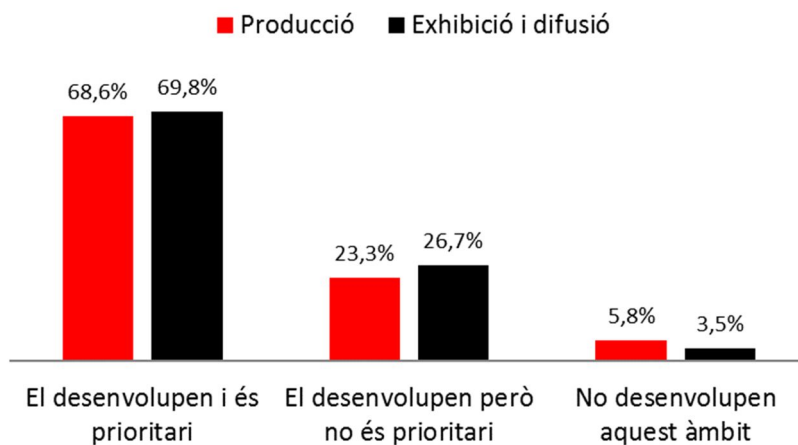
➤ En el següent gràfic es pot trobar la distribució d'espais segons demarcació territorial.

Distribució dels espais, segons demarcació territorial

▪ Àmbits d'actuació

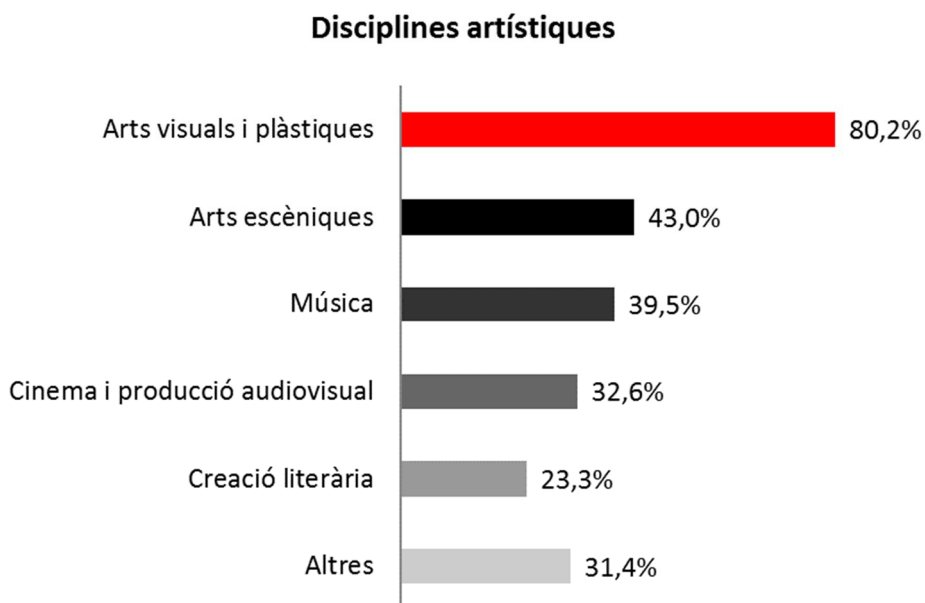
Àmbits d'actuació

➤ Els espais detectats es caracteritzen, generalment, per desenvolupar de forma prioritària tant la creació i la recerca (100%⁹) com la producció (68,6%) i l'exhibició i difusió (69,8%) dels projectes als que donen cabuda.

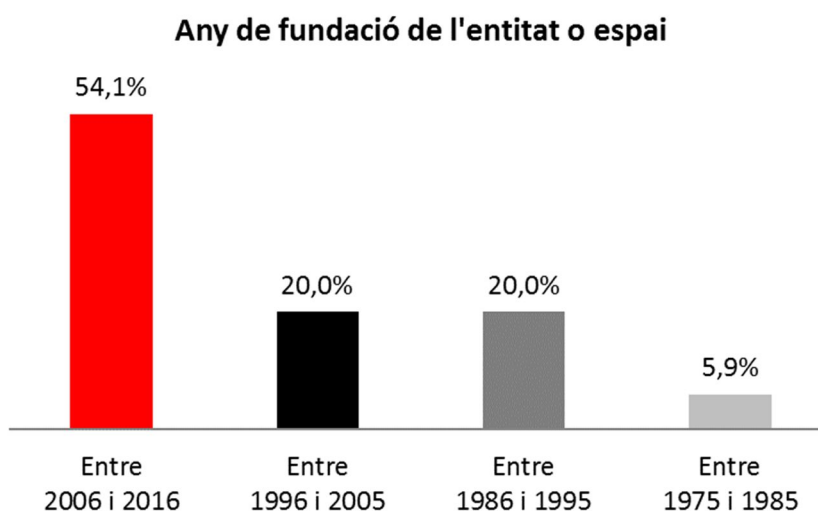
⁹ Tots els projectes dins aquest anàlisi tenen com a àmbit d'actuació prioritari la creació i recerca, essent aquesta una condició *sine qua non* per ser considerats Espais de Creació i Producció.

- **Disciplines artístiques**

- Les arts visuals i escèniques són la disciplina més present als espais (80,2%).
- El 69,4% són interdisciplinaris, és a dir, donen cabuda a més d'una disciplina artística.
- En la categoria "Altres" trobem, fonamentalment, referències a l'experimentació científica, l'ús de noves tecnologies aplicades a l'art, fabricació digital, performance i art d'acció, i recerca acadèmica i del pensament.

- **Dades identificatives de caràcter general**

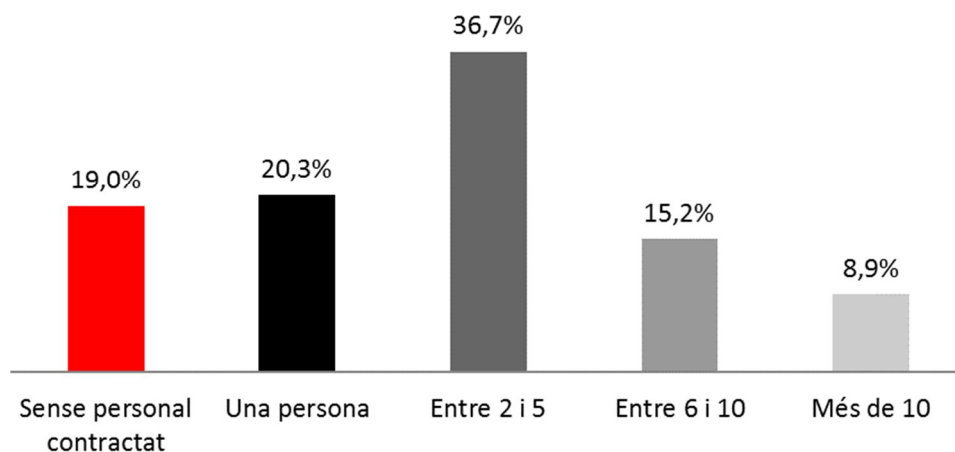

- La majoria d'espais (54,1%) són molt joves, havent estat fundats entre 2006 i 2016.

- S'ha d'assenyalar que no es tenen dades sobre la el grau de mortalitat que acostumen a tenir aquest tipus de projectes, per tant, és complex determinar fins a quin punt l'actual auge és una realitat conjuntural o perdurable.

Nombre total de persones treballadores contractades

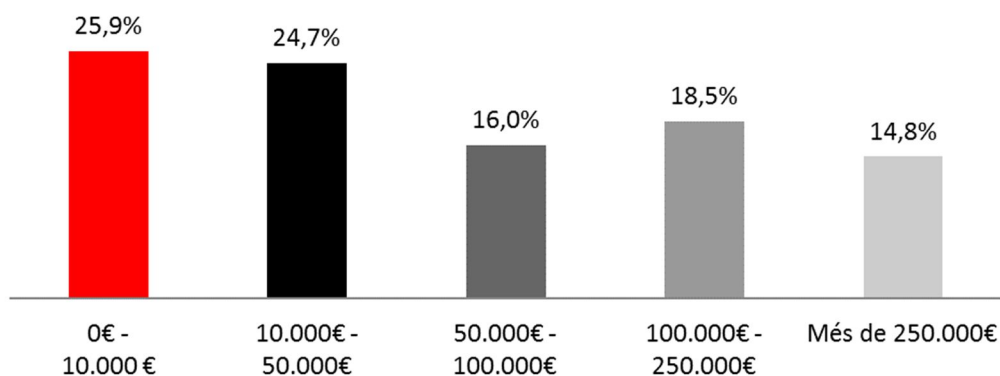
(a 1 d'octubre de 2016)

- L'estructura de personal dels espais és força reduïda. El més comú és que tinguin entre 2 i 5 persones treballadores contractades (36,7%). La mitjana és de 3,7 persones treballadores per espai.

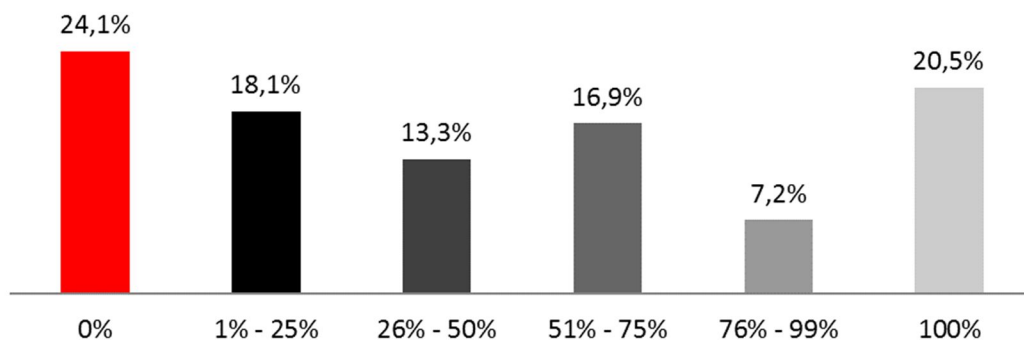
Pressupost de les entitats

(2016)

- En la mateixa línia que el personal, generalment el pressupost acostuma a ser força reduït, tenint en compte que aquest ha de garantir no només els salaris sinó també el manteniment dels espais i l'oferta de recursos i serveis pels creadors/es, entre d'altres despeses.
- La meitat d'entitats (50,6%) tenen un pressupost de menys de 50.000 € (2016).

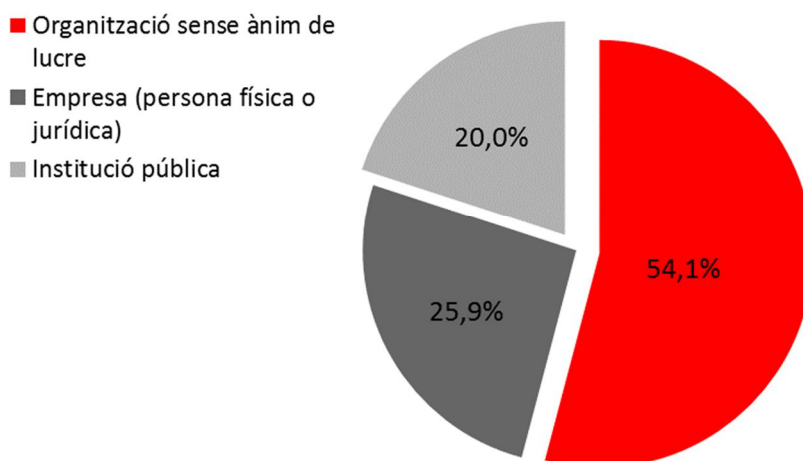
Percentatge del pressupost que prové de fons públics (2016)

➤ Pel que fa a l'origen dels fons, el comportament és ambivalent. Un grup important d'espais (20,5%) depenen totalment del finançament públic, mentre que un de cada quatre espais no reben fons públics.

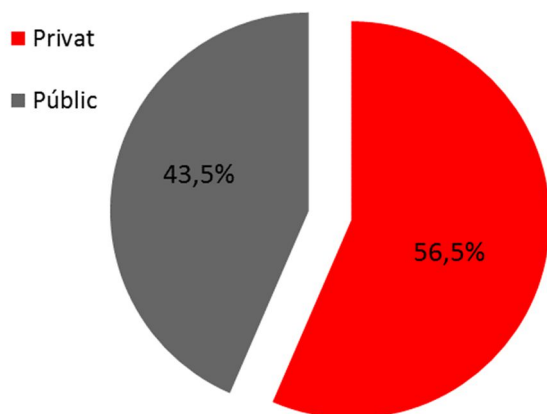
➤ En aquest sentit, s'ha d'assenyalar que aquesta recerca ha detectat bàsicament dos tipus d'espais pel que fa al pressupost i tipus de finançament. Per una banda, equipaments amb pressupostos superiors a 50.000€ i finançament fonamentalment públic, i per l'altra, un ampli conjunt de projectes i iniciatives petites amb pressupostos inferiors a 50.000€ i finançament bàsicament privat.

Forma jurídica de gestió de l'entitat

➤ La majoria d'entitats detectades són organitzacions sense ànim de lucre (54,1%).

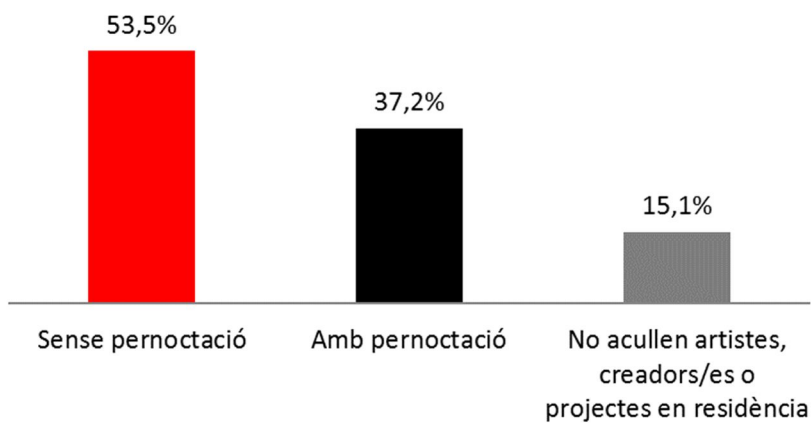
Titularitat de l'equipament

➤ Pel que fa a la titularitat dels equipaments, la majoria (56,5%) són privats, però el pes dels públics també és important (43,5%).

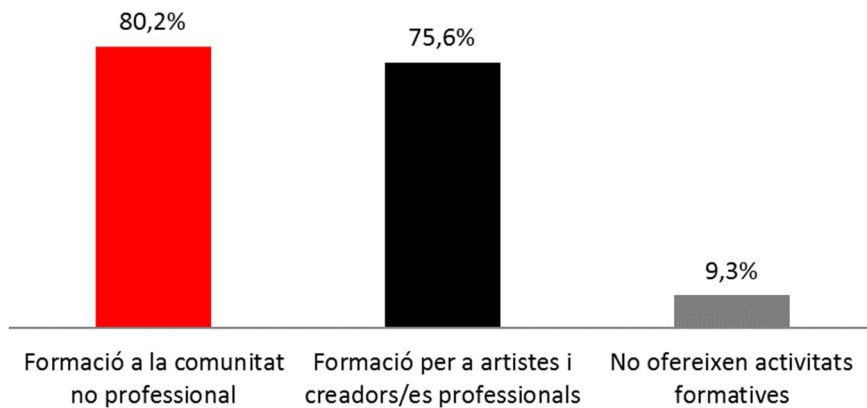
▪ Residències, formació i recursos oferts

Acollida d'artistes, creadors/es i projectes en residència

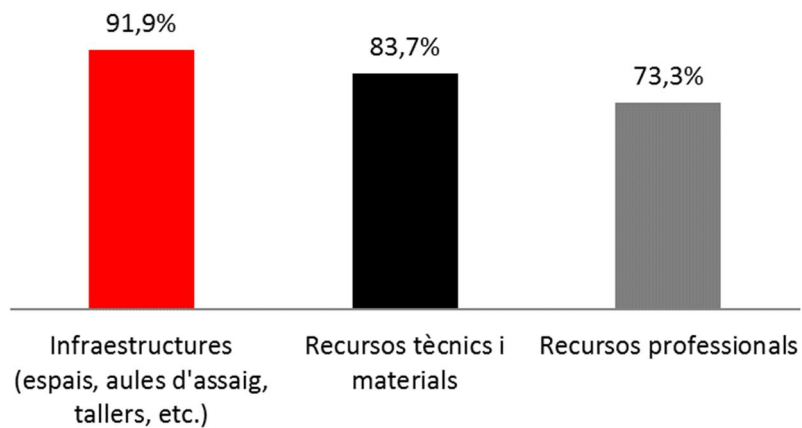
➤ El 84,9% dels espais ofereixen residències, la majoria sense pernoctació (53,5%), tot i que més d'un terç també ofereixen pernoctació (37,2%).

Activitats formatives ofertes

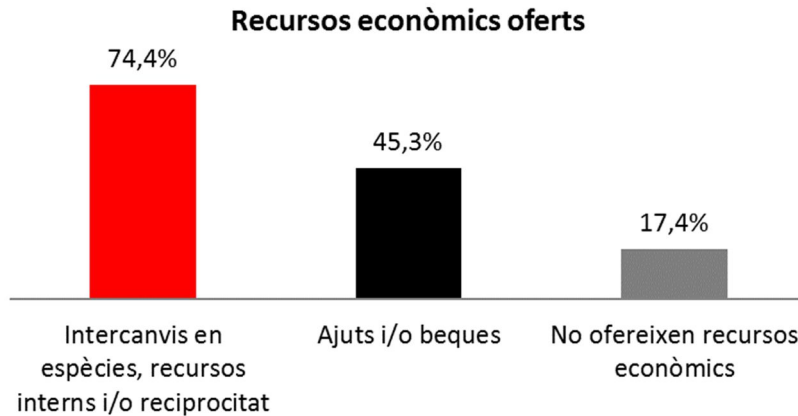

- L'oferta formativa està present a la majoria dels espais. El 80,2% n'ofereix a la comunitat no professional (ens referim aquí a accions per acostar les pràctiques artístiques, sensibilitzar i crear públic) i tres de cada quatre espais n'ofereix a artistes i creadors/es professionals, facilitant així la creació d'espais on compartir coneixement i fomentar el desenvolupament personal i professional.

Recursos materials oferts

- L'oferta de recursos materials, tècnics i professionals també és molt majoritària. El 91,9% posa a l'abast dels creadors/es infraestructures, el 83,7% recursos tècnics i materials i el 73,3% recursos professionals.
- Només un espai indica que no ofereix cap d'aquests recursos.

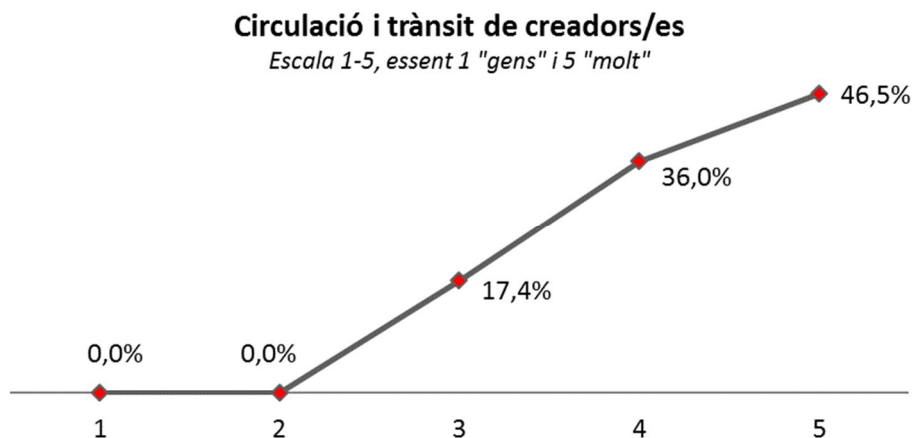
➤ Pel que fa als recursos econòmics, l'intercanvi en espècies, recursos interns i/o reciprocitat són pràctiques molt presents (74,4%), mentre que la possibilitat d'oferir ajuts i beques no està a l'abast de tants espais (45,3%).

4.2.2. Percepcions sobre l'enfocament i les formes de treball

Aquest apartat analitza l'autopercepció dels espais en relació a la promoció que fan de diferents elements vinculats a la forma en què orienten la seva feina. Es va considerar oportú realitzar aquest conjunt de preguntes entenent que estan associades a l'excel·lència en l'enfocament de l'espai i es va triar l'opció de realitzar preguntes a través d'escales d'opinió (tipus *likert*) per ser un tipus de pregunta de resposta senzilla i ràpida.

Tot i que parlem aquí d'autopercepcions –la recerca no podia assumir una avaluació externa a través de la qual es generin indicadors i es faci un seguiment de les accions concretes que porten a terme els espais–, aquestes valoracions poden servir per obtenir una informació inicial sobre les formes i filosofia de treball dels espais i detectar àmbits on es poden entreveure fortaleeses o mancances.

- **Obertura i diversitat¹⁰**

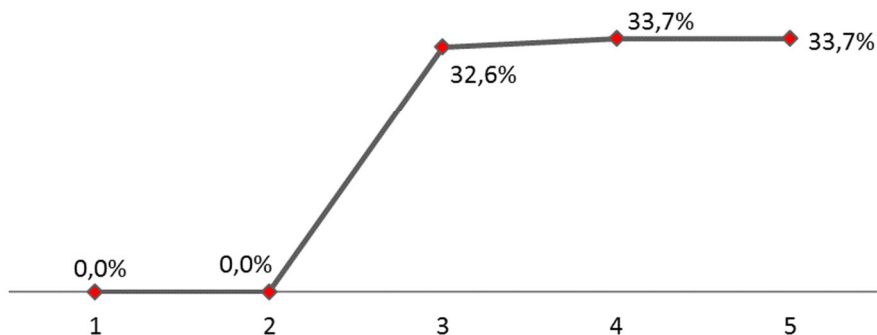

¹⁰ Els valors de les categories de resposta '1' i '2' de les dues gràfiques d'aquest apartat són del 0,0% donat que tots els espais seleccionats havien de tenir una resposta superior a '2' en aquests àmbits per ser considerats Espais de Creació i Producció.

- Els espais seleccionats manifesten que promouen de manera molt pronunciada la circulació i el trànsit de creadors/es, entenent aquest com la promoció de les connexions, la visibilitat cap enfora, l'impacte amb el territori, els moviments i la permeabilitat, etc. La mitjana d'aquesta autovaloració és de 4,3.

Ús de metodologies per garantir la diversitat

Escales 1-5, essent 1 "gens" i 5 "molt"

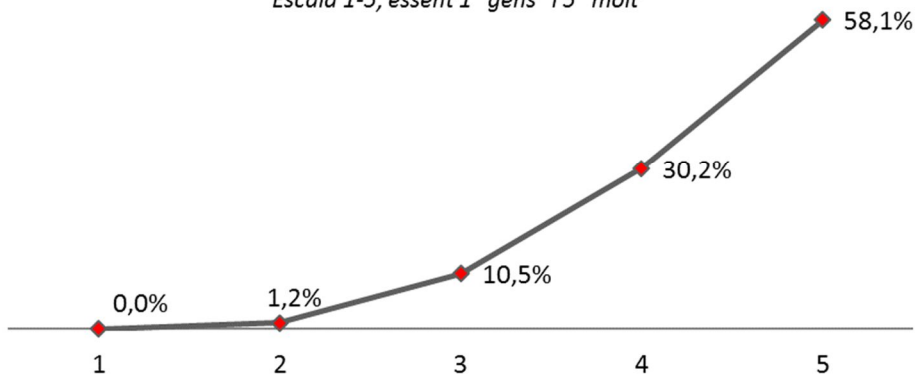

- Pel que fa a l'ús de metodologies per garantir la diversitat dels projectes i creadors/es als que es dóna cabuda (per exemple, promovent convocatòries obertes amb comissions artístiques formades per diferents professionals, etc.) la valoració també és molt elevada, amb una mitjana de 4.

▪ Innovació i aposta pel risc

Innovació i aposta pel risc

Escales 1-5, essent 1 "gens" i 5 "molt"

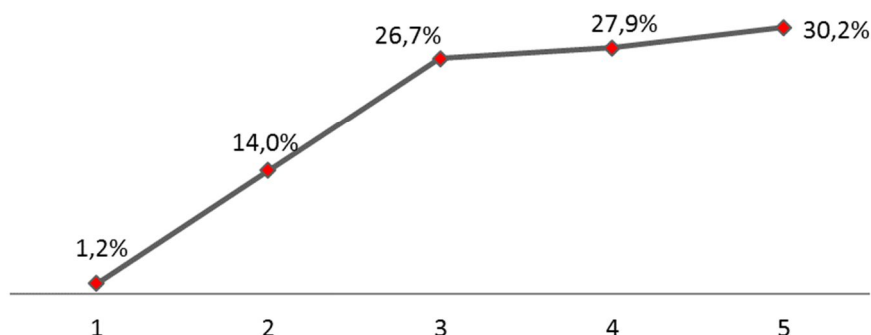

- La percepció sobre l'estímul que els espais fan per tal de facilitar la innovació i l'aposta pel risc (entenent aquest com el foment de pràctiques que prioritzen l'assaig-error i el procés per sobre del producte i el resultat final) també és molt alt, amb un 4,5 de mitjana.

▪ **Acompanyament d'artistes i creadors/es**

Acompanyament al treball en xarxa

Escala 1-5, essent 1 "gens" i 5 "molt"

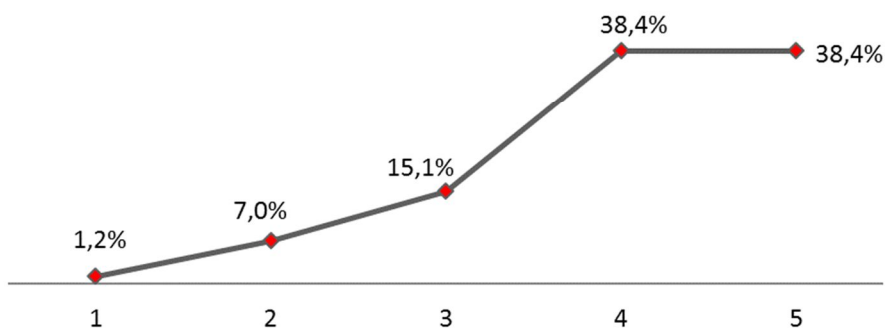

➤ La promoció a l'acompanyament al treball en xarxa és, d'entre els elements qüestionats a través d'una escala d'opinió, el més feble, tot i que els espais també "aprovarien" en aquest apartat, donat que la mitjana és de 3,7. En preguntar sobre treball en xarxa ens referíem a qüestions com ara el foment de connexions i relacions amb programes d'intercanvi amb altres espais, internacionalització, traspàs d'informació, presentacions del projecte, reunions d'acollida, visibilitat, etc.

➤ Justament aquesta recerca pot ser un bon recurs per donar llum i propiciar una visibilització entre espais, enfortint així el treball en xarxa.

Acompanyament tècnic i professional

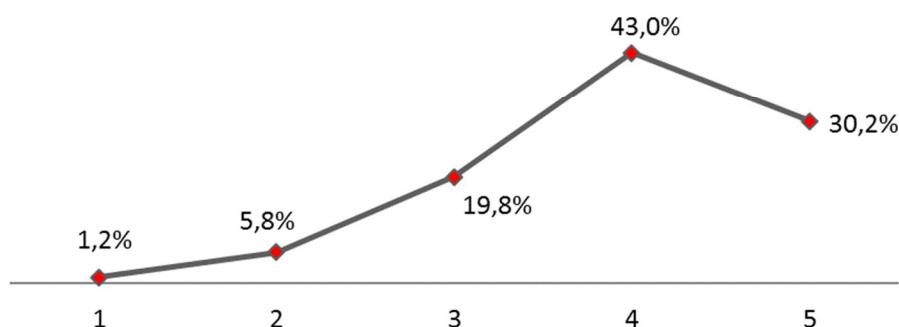
Escala 1-5, essent 1 "gens" i 5 "molt"

➤ El foment de l'acompanyament tècnic i professional (reunions periòdiques amb els i les artistes i creadors/es, seguiment del procés creatiu, adaptabilitat i permeabilitat de l'espai cap els projectes que el conformen) també és un àmbit en el que es posa èmfasi. La mitjana és de 4,1.

Acompanyament conceptual

Escaleta 1-5, essent 1 "gens" i 5 "molt"

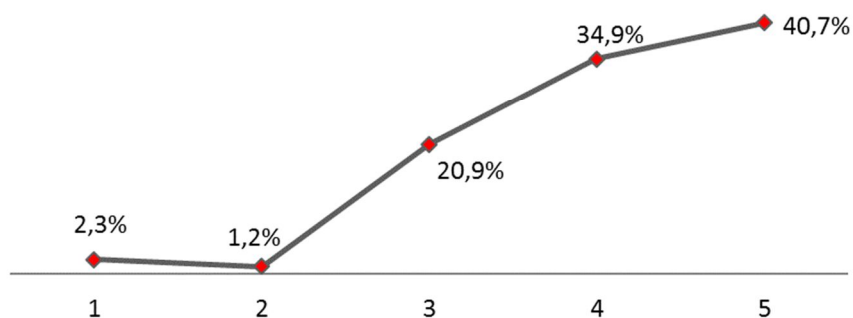

- Tot i que l'acompanyament conceptual també presenta bons resultats, aquest és, juntament amb el treball en xarxa, l'element amb una mitjana més baixa (4).
- Donat que aquest àmbit també ens parla sobre el fet d'estar connectats (es refereix a accions com l'assessorament personalitzat, la transferència de coneixement, la mediació, el foment d'espais de per a la relació, el diàleg i el debat, etc.), els resultats semblen apuntar que la generació d'espais d'interconnexió entre projectes i artistes és un àmbit en el que hi ha marge de millora.

▪ Vinculació amb el territori

Desenvolupament d'activitats per vincular l'Espai al territori

Escaleta 1-5, essent 1 "gens" i 5 "molt"

- Els espais també valoren positivament la seva vinculació amb el territori més proper, amb una mitjana de 4,1 en l'escaleta de valoració. Quan parlem sobre vinculació amb al territori ho fem sobre accions que fomenten la convivència amb l'entorn acostant pràctiques artístiques, cercant el retorn i l'impacte social o generant connexions amb altres interlocutors del territori per enfortir-ne el teixit cultural i artístic.

5. Conclusions

▪ Conclusions de la fase qualitativa:

- Aconseguir una definició consensuada del que són els Espais de Creació i Producció de Catalunya és clau pel reconeixement del sector.
- Els criteris i la definició actual no són ni poden ser, com s'ha dit, definitius. Es tracta d'un primer pas que haurà d'evolucionar necessàriament.
- En el recorregut conceptual establert per a arribar a la definició, es va fer evident que el significat d'Espai, Creació i Producció no és unívoc.
- Debat i primeres conclusions abans d'arribar a la definició final i els criteris:
 - Hi ha projectes que necessiten un espai i projectes que no.
 - Més que d'espais, es tracta de contextos que provoquen la confluència d'artistes i faciliten la creació i la producció.
 - L'activitat dels Espais de Creació i Producció sovint excedeix l'espai físic que ocupen.
 - La creació com a objectiu principal: els espais són laboratoris d'experimentació.
 - Els Espais donen suport a la creació amb serveis i recursos.
 - Tenen vocació de servei públic.
 - Es relacionen amb l'entorn.

▪ Conclusions de la fase quantitativa:

Identificació i composició:

- L'amplia majoria dels espais detectats es troben a la província de Barcelona (81,4%), el 77,9% en l'àmbit metropolità i quasi la meitat (48,8%) a Barcelona ciutat.
- En valors absoluts, a la província de Barcelona trobem 70 dels 86 espais detectats a través del present mapatge, a Girona 13 i a Lleida i Tarragona només 2 i 1 espai, respectivament.
- La majoria d'espais (54,1%) són molt joves, havent estat fundats entre 2006 i 2016.
- El més comú és que els espais tinguin entre 2 i 5 persones treballadores contractades. Aquest interval agrupa al 36,7% dels espais.
- La meitat d'entitats (50,6%) tenen un pressupost de menys de 50.000 € (2016).
- Es detecta un comportament ambivalent pel que fa a l'origen dels fons: equipaments amb pressupostos superiors a 50.000€ i finançament fonamentalment públic versus un ampli conjunt d'iniciatives petites amb pressupostos inferiors a 50.000€ i finançament bàsicament privat.
- La majoria d'entitats detectades són organitzacions sense ànim de lucre (54,1%). Es troben tant equipaments de titularitat privada (56,5%) com pública (43,5%).

Àmbits d'actuació, disciplines artístiques i recursos oferts:

- Els espais generalment donen cabuda tant a la producció (68,6%) com a l'exhibició i difusió (69,8%) dels projectes.
- Les arts visuals i escèniques són la disciplina més present als espais (80,2%). El 69,4% són espais interdisciplinaris.
- El 84,9% dels espais ofereixen residències.
- El 80,2% ofereix formació a la comunitat no professional i el 75,6% n'ofereix a artistes i creadors/es professionals.
- L'oferta de recursos materials, tècnics i professionals també és molt majoritària. El 91,9% ofereix infraestructures, el 83,7% recursos tècnics i materials i el 73,3% recursos professionals.
- Pel que fa als recursos econòmics, l'intercanvi en espècies, recursos interns i/o reciprocitat són pràctiques molt presents (74,4%), mentre que la possibilitat d'oferir ajuts i beques no està a l'abast de tants espais (45,3%).

Percepcions:

A continuació es presenten els resultats, en mitjanes, de l'autoavaluació que els espais fan sobre diferents elements vinculats a l'enfocament i les formes de treball (escales 1-5).

➤ Circulació i trànsit de creadors/es <i>(promoció de les connexions, la visibilitat cap enfora, l'impacte amb el territori, els moviments i la permeabilitat)</i>	4,3
➤ Ús de metodologies per garantir la diversitat dels projectes i creadors/es <i>(per exemple, promovent convocatòries obertes amb comissions artístiques formades per diferents professionals, etc.)</i>	4
➤ Innovació i l'aposta pel risc <i>(foment de pràctiques que prioritzen l'assaig-error i el procés per sobre del producte i el resultat final)</i>	4,5
➤ Acompanyament al treball en xarxa <i>(foment de connexions i relacions amb programes d'intercanvi amb altres espais, internacionalització, traspàs d'informació, presentacions del projecte, reunions d'acollida, visibilitat)</i>	3,7
➤ Acompanyament tècnic i professional <i>(reunions periòdiques amb els i les artistes i creadors/es, seguiment del procés creatiu, adaptabilitat i permeabilitat de l'espai cap els projectes que el conformen)</i>	4,1
➤ Acompanyament conceptual <i>(assessorament personalitzat, transferència de coneixement, mediació, foment d'espais de per a la relació, el diàleg i el debat, etc.)</i>	4
➤ Vinculació amb el territori <i>(convivència amb l'entorn acostant pràctiques artístiques, cercant el retorn i l'impacte social o generant connexions amb altres interlocutors del territori per enfortir-ne el teixit cultural i artístic)</i>	4,1

- **Conclusions del web:**

- En cap cas els Espais que apareixen actualment al web són definitius: hi haurà Espais nous i per això el web conté el formulari i un apartat específic que diu “Registra el teu Espai”.
- Si, com dèiem, els criteris i la definició actual del que és un Espai és un procés que ha d’evolucionar necessàriament, és possible que alguns dels Espais que apareixen ara en una revisió futura no hi constin. En qualsevol cas, seria interessant i fructífer continuar el desenvolupament del projecte amb una avaluació detallada i objectiva de cada Espai i el grau de compliment dels criteris.
- Malgrat que el web s’hagi desenvolupat primerament en català, s’apunta aquí la necessitat de traduir-lo com a mínim a l’anglès per tal que esdevingui una eina per a artistes i institucions internacionals.